

V padišahovej senci.

Episla Karol May; za "Glas Naroda" priredil L. P.

DRUGA KNJIGA.

PO DIVJEM KURDISTANU.

(Nadaljevanje.)

Halef je imel prav; strel iz kanona je povzročil, da buluk emini ni mogel dokončati svoje zanimive zgodbe. Bil je najbrž strel v znamenje, da so topničarji ujeli polkovnikovega poslanca. Oba služabnika takoj planeta navzdol.

"Sidi, že streljajo!" zakliče Halef in pogleda svoje samokrese.

"S kanoni!" pristavi Ifra.

"Lepo! Spravila naše živali v notranji dvor!"

"Tudi mojega osla?"

"Da. Potem pa zaprta vrata!"

Sam pa prinesem belo zastavo na streho in jo razvijem. Halef mi pri- nese nekoliko preprog in na strehi se tako vlečem, da me od vzdolaj niso mogli zapaziti. Oba služabnika se pozneje vlečeta poleg mene.

Medtem je postalo že popolnoma svetlo. Megla se je že dvigala iz do- line. Toda še vedno so gorele luči v svetlišču, pogled, ki me je tresel od groze.

Tako mine pet, deset minut. Tu začujem rezgetanje konja, drugega, tretjega: turške čete so se pomikale od obeh strani v dolino. Povelja mira- laja so spolzevali jako točno.

"Prihajajo!" reče Halef.

"Da, prihajajo!" potrdi Ifra. "Gospod, kaj če bodo mislili, da smo Džesidi in nas umore?"

"Potem jim pokaži svojega osla, po katerem te bodo takoj spoznali!"

Konjice ne opazim; konji, ki so zarežgali so bili konji častnikov.

Zdaj zadone glasovi sem od groba, in dve minuti pozneje začujem korakanje sklenjenih čet. Vzdignem glavo in pogledam navzdol. Okoli dvesto Arnavtov zapazim, krasnih postav, na čelu njim rjav emini (razredni major) in dva stotnika. Korakali so v dolino. Za njimi pridri tropa baši-bozukov, ki se razkropi na desno in levo, da poišče prebivalce in ro- marje. Tem sledi majhna kavalkada samih častnikov: dva stotnika, dva majorja, dva bimbasijs (zapovednik bataljona), kajmakani, (podpolkovnik), več kol agasijev, (štabnih častnikov) in na čelu vsem jezdi dolg, suhljat človek, s surovim obrazom, v bogati, pozlačeni uniformi polkovnega po- veljnika.

"To je miralaj Omar Amed!" reče Ifra spoštljivo.

"Kdo je civilist na njegovi strani?" ga vpraša.

Na polkovnikovi strani je namreč jezdi mož s čudnimi potezami. Vem, da človek absolutno ni podoben živali; toda so človeške obrazne poteze, ki spominjajo na žival. Videl sem obraze podobne opicam, psom in mačkam; pri gotovih obraznih potezah na človeku sem se zdajci spomnil na vola, osla, sovo, podlasico, lisico ali medveda. Obraz človeka, ki sem ga sedaj zagledal me je pa takoj spomnil na roparsko ptico.

"To je makredž (predsednik sodnije) iz Mosula, zaupnik guvernerja," odvrne buluk emini.

Kaj dela ta makredž pri turških četah? Misli nistem mogel nadalje, ker zdajci zadoni strel iz topa, drugi, tretji. Zasliši se divje tulenje, kri- čanje in klicanje, in nato začujem dirjanje kot bi se približevala množica jezdecev. Častniki se ustavijo ravno pod mojim opazovališčem.

"Kaj je bilo to?" vpraša miralaj.

"Strel iz topov!" odvrne makredž.

"Pravilno!" odvrne polkovnik zaničevalno. "Častnik bi težko kaj takega odgovoril. Toda, za Alaha, kaj je to?"

Arnavti, ki so pravkar mimo korakali, prihite kričaje in tuleč nazaj; mnogo izmed njih krvavih, vsi pa prestrašeni.

"Stojte!" zagrm polkovnik. "Kaj se je zgodilo?"

"S kartečami so streljali na nas. Alaj emini je mrtev in zajedno prvi stotnik; drugi je pa ranjen."

"Alah onlari boca-ue — Alah jih uniči! Na svoje lastne ljudi stre- lja! Pustim jih pretepeti do smrti. Nasir agasi, jezdi tja in pouči te pse!"

Slednje povelje izroči enemu svojih štabnih častnikov v njegovem spremstvu. Bil je oni, kterega sem ob potoku v Badri presenečil in mu po- zneje zopet podelil svobodo. Takoj odjaha, vendar se takoj vrne.

"Gospod, to niso naši, temveč Džesidi so streljali. Pustili so me, da sem prišel k njim, ker so me klicali."

"Kje so naši topovi?"

"V rokah Džesidov; z našimi topovi so streljali; vzeli so jih danes zjutraj našemu stotniku!"

Polkovnik grozno zakolne.

"Lopov, čutil bo mojo roko! Kje je stotnik?"

"Ujet z vsemi svojimi ljudmi!"

"Ujet? Z vsemi? Ne da bi se branil?"

Svojem konju zabode ostroge tako močno v lakotnice, da se slednji spne kvilsko kot sveča, nato pa vpraša dalje:

"Kje so Džesidi, hudicevi ljudje, glavni med glavni? Ujeti sem jih hotel, bičati, umoriti, sedaj pa nobenega ni na spregled? Ali so zginili? Takoj jih poiščemo! Poprej mi pa dobite nazaj topove. Vojski iz Diar- bekirja so skupaj. Poženite jih naprej, za njimi pa pse iz Kjerikjuka!"

Kol agasi, štabni častnik, odjaha, in pehote iz Diarbekirja se odpravi na pohod. Polkovnik s svojim štabom jaha ob strani. Dalje nisem mogel videti, ker dela dolina ovinek; toda komaj mine minuta, zagrm strel, dru- gi, tretji, četrti, nakar sledi isti prizor kot prej; lahko ranjeni pribeže nazaj, mrtvi in smrtno ranjeni obleže na bojišču. Polkovnik zajaha v sredo med svoje vojske in maha po njih s svojo sabljo.

"Stojte, bojazljivci, stojte, sicer vas z lastno roko pošljem v peklo! Agasi, požen dragonec navzdol!"

Adjutant odjaha. Begunci se zberejo; vrne se tudi mnogo baši-bozukov, ki naznanijo, da so vse hiše prazne.

"Zapelite jim njih gnezda, razderite vse in poiščite njih sledove! Ve- deti moram, kje so ti glavni skrili!"

Sedaj je prišel čas za mene, če sem hotel sploh kaj koristiti.

"Halef, če se mi kaj pripeti, vzemi belo zastavo iz strehe. Znamenje je za Ali Beja!"

Po teh besedah se zvrnam na strehi, in takoj me opazijo.

"Ah," zakliče polkovnik. "Tu prihaja eden! Pridi navzdol, ti pasji sin; povej mi, kar veš!"

Pomagam z glavo in stopim nazaj.

"Halef, zapri vrata za menoj in brez mojega dovoljenja ne pusti nikogar notri. Kadar pokličem tvoje ime, tedaj odpri!"

Stotnik navzdol, in vrata za menoj se zapro. Takoj, ko se prikažem, me častniki obstopijo.

"Črv, ki si, odgovori na moja vprašanja, sicer te dam takoj zaklati!" zakriči polkovnik.

"Črv?" vprašam mirno. "Vzemi in beri!"

Divje me pogleda, vendar vzame v roke moj sultanov potni list. Ko zagleda pečat, pritisne pergament na čelo, toda le lahko in skoro zanič- ljivo ter prebere površno vsebino.

"Ti si Frank?"

"Nemec."

"To je vsejedno! Kaj delaš tukaj?"

"Prišel sem v te kraje, da spoznam običaje prebivalcev," mu odvr- nem, medtem ko potni list spravljam v žep.

"Zakaj? Kaj mene briga tvoj sultanov potni list! Ali si bil pri guver- nerju v Mosulu?"

"Da."

"Ali imaš od njega dovoljenje, da hodiš po teh krajih?"

"Da. Tukaj je."

Dam mu drugi list v roke, kterega prebere in mi izroči nazaj.

"Vse v redu; toda —"

Umolkne, ker začuje se prasketanje pušk, in zajedno opazimo, da se nam približuje več jezdecev na konjih.

"Šejtan! Kaj je to?"

Slednje vprašanje je bilo obrnjeno na mene; raditega mu odvrnem:

"Džesidi so. Oboljen si, in vsak upor je zaman."

Polkovnik se vzravna v sedlu.

"Pes!" zagrm nad mene.

"Ne govori takih besed, miralaj! Če enkrat se drzni, in jas odidem."

"Ti ostaneš!"

"Kdo me hoče zadreževati? Vse ti povem, kar hočeš, toda vedi, da nisem navajen poslušati take polkovniške kot si ti. Pokazal sem ti, da se nahajam v padišahovej senci, in če to ne bo pomagalo, tedaj si pomorem sam."

"Ah!"

Dvigne roko, da me udari.

"Halef!"

S tem klicem se pomešam med konje; stečem proti vratom in komaj planem v hišo, se vrata že zapro za menoj; v istem trenutku se pa tudi zaleti v vrata strel iz pištole. Miralaj je streljal na mene.

"Ta je bila tebi namenjena, sidi," reče Halef.

"Pojdiva navzgor!"

Še ko sva stopala po stopnjicah, začujem zunaj divje klice, pomešane s konjskim topotanjem, in ko dospem na vrh, zapazim, kako zadnji oddelek dragoncev zgine za ovinkom doline. Bilo je blazno gnati ljudi pred topov- ska žrela, ktera je bilo treba prisiliti k molku z napadom od obeh strani, na hribih, ki so mejili na dolino. Miralaj je bil popolnoma zmešan, in prava sreča zanj, da Ali Bej ni hotel prelivati krvi, ker ob svetlišču in po potih v dolini so stali Turki tako tesno, da bi vsaka kroglja iz topov lahko njih dvajset podrla.

Tu znova zadoni strel iz topov. Granate in karteče, če so bile dobro merjene, so morale grozno razsajati med Turki; po vsej dolini so bežali preplašeni dragoncev in konji brez lastnikov.

Polkovnik se je kar tresel jeze; vendar zdaj se je vsaj domislil, da z napadom na opravi ničesar. Zopet zapazi mojo glavo, ker sem gledal nav- zdol. Pomaga z roko, in jaz se dvignem.

"Pridi navzdol!"

"Zakaj?"

"Vprašati te moram."

"In streljati na mene?"

"Saj ni tebi veljalo!"

"Dobro torej, pa vprašaj! Odgovorjaj ti bom raz streho; razumel boš prav tako dobro, kot če sem pri tebi. Toda —" pri tem dam Halefa skriv- no znamenje, kterega takoj razume — "toda poglej si tega moža! On je moj služabnik; v rokah drži puško in bo meril na tebe. Takoj, ko dvigne eden tvojih spremljevalcev na me orožje, si ti mrtev, in potem bom tudi jaz rekel, kakor ti, namreč: Saj ni tebi veljalo!"

Halef poklekne ob robu strehe in nameri puško na polkovnika. Slednji pobedi, ne vem ali iz strahu ali jeze.

"Odstrani puško!" zakliče.

"Nikakor ne."

"Človek, dvatisoč vojakov imam pri sebi; zmeljem te!"

"In jaz imam enega s seboj; v trenutku te lahko pošljem k tvojim očetom!"

"Moji me bodo strašno maščevali!"

"Mnogo njih bo mrtvih, pred se jim posreči udreti v to hišo. Sicer ste pa obkoljeni od štirideset vojakov, ki vas vse lahko postreljajo v pol uri."

"Koliko praviš?"

"Štirideset. Pogled na višine! Ali ne vidiš glave pri glavi? Tam spodaj je mož, ki ima v rokah belo zastavo. Gotovo je poslanec Ali Beja, ki bi rad s teboj govoril. Dovi mi varno spremstvo in sprejmi ga po običajih; v tvoj dobiček bo!"

"Ne potrebujem tvojih naukov. Naj le pridejo uporniki! Kje so vsi Džesidi?"

"Daj, da ti povem! Ali Bej je slišal, da hočeš napasti romarje. Poslal je na okoli oglednike, da opazuje tvoje čete. Ženske in otroke so spravili na varno. Tvojega prihoda ni oviral, temveč zapustil dolino ter te obkolil od vseh strani. Glede števila vojakov in ugodnejšega prostora te Ali Bej zelo nadkriljuje. V njegovi oblasti so tvoji topovi z vsem streljivom. Zgub- ljen si, če ne sprejmeš prijazno njegovga poslanca!"

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Dalje prihodnjič.

Važno za rojake,

ki nameravajo potovati v staro do- movino.

BREZOPARNIKI

francoske družbe, severonemškega Lloydja in Hamburg-ameriške proge, kateri odplujejo iz New Yorka v Ev- ropo kakor sledi:

V HAVRE (francoska proga):

LA TOURAINE odpluje dne 9. julija ob 10. uri dop.

LA PROVENCE odpluje dne 23. julija ob 10. uri dop.

LA TOURAINE odpluje dne 30. julija ob 10. uri dop.

LA SAVOIE odpluje dne 6. avg. ob 10. uri dopol.

LA LORRAINE odpluje dne 20. avg. ob 10. uri dop.

LA TOURAINE odpluje dne 27. avg. ob 10. uri dop.

LA SAVOIE odpluje dne 3. sept. ob 10. uri dop.

V BREMEN (severonemški Lloyd):

KRONPRINZ WILHELM odpluje v terek dne 14. julija.

KAISER WILHELM II. odpluje v terek dne 21. julija.

KAISER WILHELM DER GROSSE odpluje v terek dne 28. julija.

KRONPRINZESS CECILIE odpluje v terek dne 4. avgusta.

KRONPRINZ WILHELM odpluje v terek dne 11. avgusta.

KAISER WILHELM II. odpluje v terek dne 18. avgusta.

KAISER WILHELM DER GROSSE odpluje v terek dne 25. avgusta.

KRONPRINZESS CECILIE odpluje v terek dne 1. septembra.

V HAMBURG (hamburgsko-ameriška proga):

DEUTSCHLAND odpluje dne 27. avgusta ob 11. predp.

DEUTSCHLAND odpluje dne 24. sept. ob 10. uri dop.

Za vsa pobilna ali natančna po- jasnila glede potovanja pišite pravo- časno na:

FRANK SAKSER CO., 109 Greenwich St., New York,

kteri vam bodo točno odgovorili in vas podučili o potovanju.

Dalje so še krasni poštni parniki na razpolago, kateri odplujejo kakor sledi:

V HAVRE (francoska družba):

LA BRETAGNE odpluje dne 16. julija ob 10. uri dop.

LA BRETAGNE odpluje dne 13. avg. ob 10. uri dop.

V BREMEN (severonemški Lloyd):

LUETZOW odpluje v četrtek 9. julija.

PRINCESS ALICE odpluje v četrtek 16. julija.

BREMEN odpluje v četrtek 23. julija.

PRINZ FRIEDRICH WILHELM odpluje v četrtek 30. julija.

BARBAROSSA odpluje v četrtek 6. avgusta.

FRIEDRICH DER GROSSE odpluje v četrtek dne 13. avgusta.

GROSSER KURFUEST odpluje v četrtek dne 20. avgusta.

BREMEN odpluje v četrtek 27. avgusta.

PRINZ FRIEDRICH WILHELM odpluje v četrtek dne 3. septembra.

V HAMBURG (hamburgsko-ameriška črta):

BLUECHER odpluje dne 9. julija ob 1. uri pop.

GRAF WALTERSEE odpluje 11. julija ob 2. uri popoldan.

KAISERIN AUGUSTE VICTORIA odpluje dne 16. julija ob 11. uri dop.

PRESIDENT LINCOLN odpluje dne 18. julija ob 10. uri dop.

PRESIDENT GRANT odpluje dne 25. julija ob 9. uri dop.

PENNSYLVANIA odpluje 1. avgusta ob 9. uri zjutraj.

AMERIKA odpluje 6. avgusta ob 11. uri dopol.

PATRICIA odpluje 8. avgusta ob 1. uri popoldan.

BLUECHER odpluje 13. avgusta ob 11. uri dopol.

PRETORIA odpluje 15. avgusta ob 12. opoldne.

KAISERIN AUGUSTE VICTORIA odpluje 20. avgusta ob 12. opoldne.

GRAF WALTERSEE odpluje 22. avgusta ob 2. uri popol.

PRESIDENT LINCOLN odpluje 29. avgusta ob 11. uri dopol.

AMERIKA odpluje 3. septembra ob 11. uri dop.

PRESIDENT GRANT odpluje 5. septembra ob 12. opoldne.

V TRST (avstro-ameriška proga):

LAURA odpluje dne 8. julija.

EUGENIA odpluje dne 11. julija.

ALICE odpluje dne 18. julija.

MARTHA WASHINGTON odpluje dne 5. avgusta.

ARGENTINA odpluje dne 12. avgusta.

V ROTTERDAM (Holland-American Line):

NIEUW AMSTERDAM odpluje dne 8. julija ob 12. opoldne.

RYNDAM odpluje dne 15. julija ob 6. zjutraj.

NOORDAM odpluje dne 28. julija ob 9. zjutraj.

ROTTERDAM odpluje dne 11. avgusta ob 9. zjutraj.

NIEUW AMSTERDAM odpluje dne 18. avgusta ob 9. zjutraj.

RYNDAM odpluje dne 25. avgusta ob 9. zjutraj.

POTSDAM odpluje 1. septembra ob 9. zjutraj.

NOORDAM odpluje 8. septembra ob 9. zjutraj.

V ANTWERPEN (Red Star Line):

VADERLAND odpluje dne 11. julija ob 11. uri dop.

ZEELAND odpluje dne 18. julija ob 11. uri dop.

GOTHLAND odpluje 25. julija ob 11. uri dopol.

KROONLAND odpluje 1. avgusta ob 11. uri dopol.

VADERLAND odpl